

**Història Contemporània de Catalunya II, el
Franquisme i la Recuperació de l'Autonomia**

Codi: 100341
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Joan Serrallonga Urquidi
Correu electrònic: Joan.Serrallonga@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Francesc Vilanova Vila-Abadal

Prerequisits

No se n'han considerat.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura "Història Contemporània de Catalunya II, el franquisme i la recuperació de l'Autonomia" és formar les i els estudiants en aquesta matèria. Per a assolir aquest objectiu hom els subministrarà els instruments i els recursos necessaris per tal que adquireixin un coneixement sòlid dels processos i dels fenòmens polítics, socials, econòmics i culturals desenvolupats a la Catalunya del període que va de 1939 a la recuperació de l'autogovern fins els primers passos del seu desenvolupament. D'altra banda, és molt important que les i els alumnes tinguin un bon coneixement del país, des de la perspectiva històrica, geogràfica, cultural, social... atès la informació es mourà en aquests paràmetres. L'assignatura cobreix el segon tram de la Història Contemporània de Catalunya (genèricament, la segona meitat del segle XX o la cronologia 1939-1977) i manté una relació efectiva amb l'anterior (Història de Catalunya). Naturalment, i com es pot veure reflectit als mitjans socials, també a classe es situaran els principals debats acadèmics i de tota mena, les nombroses interpretacions i les controvèrsies que es deriven de la matèria objecte de l'assignatura.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
3. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
4. Identificar els principals models teòrics que intenten explicar les característiques de la societat catalana actual.
5. Identificar i utilitzar de manera apropiada fonts de recerca per a l'estudi de la Catalunya contemporània.
6. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
7. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
8. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

TEMARI.

Introducció.

1. La fi de la Guerra Civil a Catalunya i la diàspora.
2. La instal·lació del franquisme i la política franquista respecte Catalunya. Repressió, el franquisme català, etc.
3. L'oposició antifranquista i l'exili durant els anys quaranta.
4. Els anys cinquanta. La consolidació de la dictadura. La lenta reorganització del moviment obrer. Clandestinitat.
5. Els canvis dels anys seixanta. El creixement econòmic. Els nous moviments socials i el ressorgiment de l'oposició democràtica.
6. Els darrers anys de la dictadura. L'extensió de l'antifranquisme.
7. La transició de la dictadura a la democràcia i la recuperació de l'autonomia.

Metodologia

Si bé la Guia Docent assenyala un marc metodològic comú de l'assignatura, l'alumnat ha de tenir en compte que cada un dels docents que imparteixen l'assignatura apliquen criteris específics a l'hora de desenvolupar les explicacions, els mètodes avaluatius, etc. Per tant, a banda de la Guia Docent, l'alumnat ha d'estar al cas de les especificitats que cada un dels docents assenyali en el desenvolupament del treball del seu grup. Naturalment, com no podria ser d'altra manera i com s'ha fet fins ara, el contingut de l'assignatura serà especialment sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

Tipus: Dirigides

Classes teòriques	39	1,56	7, 9, 10
Seminaris i/o pràctiques dirigides	6	0,24	4, 8, 11
Tipus: Supervisades			
Exercicis pautats d'aprenentatge	7,5	0,3	4, 10
Tutories	15	0,6	3, 7, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	1, 12
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i/o seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica.	30	1,2	1, 5, 6, 12

Avaluació

AVALUACIÓ:

1. Hi haurà dos exàmens parcials, situats de forma correcta dins del semestre. La matèria de l'assignatura es dividirà entre aquests dos exàmens. La valoració d'aquests exàmens serà en conjunt el 70% de la nota final.

2. Durant el curs es demanarà un treball o una altra activitat, a proposta del professor, que tindrà un valor d'un 30% a la nota final.

Advertiments necessaris.

Es considerarà com a NO AVALUABLE la i l'alumne que hagi fet menys de dos terços del total de l'avaluació (exàmens i treball).

Així, doncs, no es podran presentar a la prova de síntesi de recuperació les i els alumnes que no hagin fet almenys dues activitats valoratives (exàmens i treball) al llarg del curs. Tampoc es podran presentar les i els alumnes que al final tinguin una nota de l'assignatura igual o superior a l'aprovat. La recuperació es farà sobre el conjunt dels continguts del programa de l'assignatura, ja avaluada en els dos exàmens parcials. Al grau d'Història, la nota màxima de la prova de síntesi de recuperació és de 5,0 (Aprovat).

La còpia a les proves o la còpia de fonts escrites (plagi) en el treball o el comentari suposarà un zero en la qualificació de l'exercici.

Les i els alumnes tindran dret a revisar els resultats dels exàmens i el treball realitzats. El professorat establirà oportunament els mecanismes per a fer-ho.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites i presentació de treballs.	Nota sobre 10, del que el 70% en dos exàmens parcials i el 30% en exercicis de diversa mena.	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Es cita una bibliografia general com una primera referència, perquè la més específica de cadascun dels temes es lliurarà a classe o estarà penjada al Moodle.

Riquer, Borja de (dir.), *La llarga postguerra, 1939-1959*, vol. 10 de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1999.

Molinero, C., Pere Ysàs, P. (dirs.), *De la dictadura a la democràcia, 1960-1980*, vol. 11, de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1998.

Molinero, C.; Risques, M.; Vilanova, F. (coords.), *Sobre el franquisme i Catalunya*, Barcelona, Efadós, 2015.

Molas, I.; Culla, J. B. (dirs.), *Diccionari de Partits Polítics de Catalunya, segle XX*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2000.

Catalunya durant el franquisme. Diccionari, Vic, Eumo, 200

Riquer, Borja de. *La dictadura de Franco*, Madrid-Barcelona, Marcial Pons-Crítica, 2010.

Marín, M. *Història del franquisme a Catalunya*, Vic, Eumo, 2006.

Pagès, Pelai (dir). *Franquisme i repressió. La repressió franquista als Països Catalans (1939-1975)*. València, Publicacions de la Universitat de València, 2004.

Tébar, J.; Risques, M.; Marín, M.; Casanellas, P. *Gobernadores. Barcelona en la España franquista (1939-1977=)*, Granada, Comares, 2015.

Vilanova, Francesc. *Una burgesia sense ànima. El franquisme i la traïció catalana*. Barcelona, Empúries, 2005.

Amat, Jordi. *El llarg procés. Cultura i política a la Catalunya contemporània (1937-2014)*. Barcelona, Tusquets, 2015.

Benet, Josep. *L'intent franquista de genocidio cultural contra Catalunya*. Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

Font Agulló, J. (dir), *Història i memòria: el franquisme i els seus efectes als Països Catalans*, Universitat de València, 2007.

Solé Sabaté, J. M. et al. *El Franquisme a Catalunya*. Barcelona, edicions 62, 2005. 4 vols.